

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi
oppivelvollisuus@minedu.fi

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, VN/1985/2020-OKM-1.

Suomen Kirjailijaliitto on suomenkielisten kaunokirjailijoiden valtakunnallinen järjestö. Liitto on perustettu vuonna 1897, ja sillä on noin 800 kirjailijan ammatissa toimivaa jäsentä. Vahvistamme kirjailijoiden ammatillista asemaa ja edistämme suomalaista kirjallisuutta. Olemme kirjailijan työn ja kirjallisuuden yhteiskunnallisen aseman erityisasiantuntija.

Haluamme lausua asiassa seuraavaa:

Esityksellä oppivelvollisuuslaiksi on merkittäviä seurauksia yleisen kirjallisuuden saatavuuteen, näkyvyyteen sekä koko kirja-alan toimintamahdollisuuksiin.

Hallituksen esityksen tavoite nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittaminen on luonnollisesti erittäin kannatettava. Mutta kannamme huolta siitä, millaisia välillisiä vaikutuksia uudistuksella on koko kirja-alaan sekä lukemiseen. Uudistuksen vaikutuksia tulee arvioida huolellisesti ja uudistus on tehtävä siten, että yhteiskunnan kannalta vahingollisilta seurannaisvaikutuksilta vältytään.

Seuraukset lukemiselle ja kirjallisuudellemme

Oppikirjat ovat tärkeä osa kirjakauppojen kirjamyynnistä ja olennainen osa kirjakauppojen toimintaedellytyksiä. Toisen asteen koulutuksen oppikirjojen ostajat tuovat kirjakauppoihin säännöllistä asiakasvirtaa. Kun näin tärkeä osa asiakkaista jää pois ja oppimateriaalien hankinta keskittyy, seurannaisvaikutukset ovat kirjakaupalle kohtalokkaita ja kirjojen saatavuus Suomessa vähenee dramaattisesti. Kirja tarvitsee ostajia. Vaikka laaja kirjastoverkosto onkin alalle tärkeä niin tarvitsee ala myös toimivat kaupalliset markkinat, jotta kirjallisuutemme pysyy elinvoimaisena.

Kirjakaupassa oppikirjaostoksilla käyvästä nuoresta varttuu myös yleisen kirjallisuuden ostaja ja lukija. Kirjakaupoilla on merkittävä kulttuurin- ja lukemisedistämistehtävä ja

laajan valikoiman erityiskauppa on tärkeä koko suomalaiselle kirjallisuudelle ja sen elinvoimalle niin kirjailijoille kuin kustantajillekin.

Hyvää tavoitetta toisen asteen maksuttomuudesta tulee edistää siten, että kirjakauppojen olemassaolo turvataan kulttuuria ja lukemista edistävänä verkostona koko Suomessa.

Helsingissä 15.6.2020

SUOMEN KIRJAILIJALIITTO RY

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Suvi Oinonen', with a long horizontal stroke at the end.

Suvi Oinonen
toiminnanjohtaja